

## Využití rozvojových témat ve výuce

Masarykova ZŠ, Svojsíkova 5, 412 01 Litoměřice

Paní učitelka Iveta Dragoňová se snaží už několik let vést děti ke globální odpovědnosti. Po studiích na vysoké škole odešla do Velké Británie, kde získala řadu zkušeností při svém působení na školách. V současné době pracuje jako koordinátorka školních projektů a programu výuky angličtiny na Základní škole Masarykova v Litoměřicích, která se letos v únoru stala oficiálně první Fairtradovou školou v České republice.

Zajímavý a inspirativní rozhovor s paní učitelkou o britském vzdělávacím systému si můžete přečíst v příručce Pojdte do školy.

Přečtěte si články o třech akcích, které se na škole uskutečnily v minulých letech a jsou příkladem dobré praxe, jak pracovat ve škole s globálními a multikulturními tématy.

## Fairtradová přednáška o Malawi

Mgr. Iveta Dragoňová, učitelka Masarykovy ZŠ v Litoměřicích, se zúčastnila velmi zajímavé cesty do africké země Malawi. Cesta byla součástí projektu Aware and Fair na podporu organizace Fairtrade nejen v České republice, ale i v dalších zemích Evropy.

Její cestě předcházela organizace mnoha projektů spojených s Fairtrade a pomocí Africe uspořádaných na Masarykově ZŠ. Největším úspěchem je pro ni však to, že většina žáků naší školy rozpozná logo Fairtrade a ví, co v praxi znamená.

4. listopadu se všichni žáci Masarykovy ZŠ zúčastnili prezentace o této cestě. Mgr. Dragoňová se snažila žáky zaujmout a připravila si projekci těch nejzajímavějších zážitků z Malawi. Mladší žáky nejvíce zaujalo vyprávění o africké přírodě a zvířatech, dále o životě dětí a návštěvě tamní základní školy. Pro žá-



ky bylo velkým potěšením vidět své plyšové hračky, které dětem poslaly, v rukou žáků tamní školy. Do budoucna hodláme se školou spolupracovat.

Starší žáci si uvědomovali vazby a význam organizace Fairtrade. Zaujaly je fotografie, které přibližovaly život a práci lidí na farmách, které díky Fairtrade garantují dělníkům spravedlivou odměnu za jejich práci. Důležité bylo také pro žáky vidět evidenci toho, že naše podpora Fairtrade opravdu smysl má, a to především v podpoře komunit. Výstavba zdravotnických zařízení, škol či přivedení elektřiny do odlehlých vesnic svědčí o investicích organizace do místních obyvatel.

Pro nás všechny je obrovským úspěchem to, že se žáci naší školy dozvídají a uvědomují si, jakým způsobem je možno pomoci druhým. Podobné zážitky jistě obohatí vlastní vzdělávací proces.

### **Témata přednášky:**

- Malawi – o zemi, podnebí, liddech...
- Život ve městech a na venkově
- Příroda a zvířata
- Cíle projektu Aware and Fair, cíle Fairtrade
- Fairtrade farmy – čaj, cukrová třtina – zpracování
- Jak velká je organizace ve světě – 60 zemí již produkuje suroviny v rámci fair – trade
- Fairtrade výrobky – prodáváme u nás na škole
- Evidence působení fairtrade – ve prospěch komunit – výstavba zdravotnických zařízení, škol, elektřina.
- Osobní návštěva tamní školy – předání sbírky plyšových hraček od dětí z naší školy, další spolupráce
- Jak může každý z nás podpořit myšlenku fairtrade



### **Africké dny na Masarykově základní škole**

Vystoupení ShineBean, Cultura Africa a mnohá vystoupení žáků školy vytvořila nezapomenutelnou atmosféru Afrického dne na Masarykově základní škole dne 12. května.

V dnešní multikulturní společnosti má škola za úkol rozvíjet osobnost žáka a přiblížit mu svět nejen v evropských, ale i globálních a multikulturních souvislostech. Tyto

vzdělávací okruhy přímo nabízejí k využití moderních vyučovacích metod, jakými je například tematické vyučování s využitím mezipředmětových vztahů, které z osobní zkušenosti hodnotím jako nejefektivnější formu vyučování a prožitku.

Samotný Africký den spojený s předáním dobrovolné sbírky na školu v Keni byl vyvrcholením tematického vyučování, na jehož počátku byla myšlenka inspirovaná překrásným africkým kontinentem, jeho kulturou, geografii, faunou i flórou a potřeba přiblížit současné životní situace afrických obyvatel. Tyto okruhy byly přeneseny do výuky obou stupňů školy v mnoha předmětech. Téměř všechny třídy školy se zapojily do tohoto projektu, ve výtvarné výchově se vyráběly zvířecí masky, egyptské kostýmy, v hodinách českého jazyka se skládaly básničky a psaly úvahy, v zeměpise a dějepise se žáci připravovali na originální výstupy o afrických zvířatech či cestách, vyráběla se spousta krásných výrobků k prodeji v obchůdku na Africkém dni. Součástí celého projektu byla dobrovolná sbírka, která byla na škole vyhlášena dva týdny před samotným Africkým dnem. Žáci měli možnost přispět do sbírky na podporu škol v Keni prostřednictvím ShineBean o. s.

Africký den proběhl na školní zahradě dne 12. května. V 8.45 hodin bylo vše nachystáno a kolem pěti set přítomných v hledišti s nadšením naslouchalo moderátorům celého dne. Na program bylo mnoho příspěvků žáků obou stupňů naší školy v českém i anglickém jazyce, čehož se všichni zhostili na jedničku s hvězdičkou! Pozvání přijala paní Renata Rokůsková, předsedkyně ShineBean o. s., která všem přítomným prakticky přiblížila život v Keni. S ohromným ohlasem se setkala vystoupení tanečnicků z plzeňského občanského sdružení Cultura Africa, konkrétně choreografa a tanečníka z Konga Maurice Yeka a tanečníka Jana Bashaijha Mwesigwa. V průběhu jejich tanečního vystoupení vyburcovali doslova všechny přítomné, žáky, rodiče i učitelé, k africkému tanečnímu šílenství. Pro žáky bylo toto vystoupení tak vzrušující, že se nedokázali s tanečnickými rozloučit! Nicméně, v nejlepším je dobré přestat, a tak kolem poledne zakončil ředitel školy velmi úspěšný Africký den.





Druhý den k nám do školy opět zavítala paní Rokůsková ze ShineBean, aby doplnila čtvrtěční vystoupení o projekci a vyprávění z mnoha osobních cest po Africe. Paní Rokůsková na žáky obrovsky zapůsobila a po ukončení diskuse jí byl předán šek na neuvěřitelných 9130 Kč, výtěžek dobrovolné školní sbírky a prodeje výrobků žáků. Z několika navržených možností využití této částky žáci sami rozhodli o využití peněz ve prospěch

zakoupení nádrží na vodu pro několik škol v Keni.

Příprava a organizace celého tematického vyučování a samotného dne trvala šest měsíců, žáci školy se aktivně podíleli na projektu od ledna tohoto roku, ale z ohlasů přítomných si dovolím tvrdit, že vědomosti a zážitky, které si odnesli, s nimi setrvají mnohem déle. A co víc, má osobní vize tančící Masarykovy základní školy v rytmu africké hudby se vyplnila!



Mgr. Iveta Dragoňová

*koordinátorka akce*

## Fairtradové akce na Masarykově ZŠ

Hned několik akcí na podporu fair trade proběhlo dne 16. 12. na Masarykově ZŠ v Litoměřicích.

První z nich bylo finále soutěže o nejoriginálnější návrh fairtradové krabičky cereálií. Tato akce byla vyvrcholením tříměsíčního snažení žáků pátých tříd v hodinách výtvarné výchovy vyučované v anglickém jazyce, součástí anglického programu školy. Žáci měli za úkol vymyslet originální tvar a příchut' cereálie z fairtradových surovin.



Navrženým tvarem a příchutí se dále inspirovat pro vlastní design obalu – krabičky. Vzdělávacím cílem projektu bylo nejen zdokonalení se ve výtvarných technikách a kreativních nápadech v propagační oblasti, ale také podpora spravedlivého obchodu – fair trade.

V konkurenci 41 spolužáků zvítězil návrh Ricarda Leona z 5. A s krabičkou Happy white fish cereálií s vanilkovou příchutí. Tímto bych ráda poděkovala všem porotcům a zároveň sponzorům akce, kteří se ochotně zúčastnili a věnovali nádherné ceny. Velké díky patří městu Litoměřice, městské knihovně K. H. Máchy, RWE s. r. o. a Masarykově ZŠ. Vítězné návrhy krabiček budou zaslány předním českým výrobcům cereálií, myslím, že stojí přinejmenším za inspiraci. Řídící skupina fair trade na Masarykově ZŠ škole by dále ráda právě s předními zástupci firem projednala jejich stanovisko k podpoře fair trade na našem trhu.

Ve stejný den se na chodbách školy uskutečnil prodej voňavých fairtrade muffinů a čaje. Žáci 4. B si z hodin anglického jazyka měli možnost odnést recepty, samostatně přeložit obsah a podle něj upéct tuto tradiční a velmi populární anglickou pochoutku a přitom použít alespoň jednu fairtrade ingredienci (cukr, kakao, čokoládu aj.). Vynikající muffiny se vyprodaly během 10 minut a neuvěřitelných 1550 Kč bude přidáno ke sbírce na podporu školy v africké Malawi. Ráda bych poděkovala všem žákům, rodičům a pomocníkům při pečení za podporu dobré věci, pomoc ostatním.

V neposlední řadě za zmínku jistě stojí, že vedení Masarykova ZŠ nadělilo svým zaměstnancům dva krásné kávovary na fairtradovou kávu, děkujeme za neuvěřitelnou podporu dobré věci. Lepší závěr roku jsme si ani nemohli přát!



Mgr. Iveta Dragoňová

*koordinátorka akcí*

Masarykova ZŠ, Svojsíkova 5, 412 01 Litoměřice